

Galgóc és Vidéke

társadalmi és gazdasági hetilap.

Megjelen minden szombaton reggel, német és tót melléklettel.

Előfizetési ár:		Felelős szerkesztő ÁMON VILMOS Társzerkesztő: H. PÁZMÁNY SÁNDOR Kiadótulajdonos: TÖRÖK GYULA	Előfizetési díjak, hirdetések, valamint a lap szellemi részét érdeklő közlemények, a lap szerkesztőségéhez intézendők. — Kéziratokat nem adunk vissza. — Levélre válaszolunk, ha válaszbélyeg van mellékelve.
Egész évre	10 kor.		
Fél évre	5 kor.		
Negyed évre	2 kor. 50		
Egyes szám ára 20 fillér. Vidéki előfizetők postaköltséget nem fizetnek.			

Lapunk azon t. vidéki előfizetőit, a kik a negyedévi előfizetési díjjal hátralékban vannak, tisztelettel kérjük, hogy azt lehetőleg mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Ipartestület.

Ha egy gyufaszálat egy csecsemőnek a kezébe adunk, az minden megértés nélkül el fogja azr törni. — De kössünk össze ugyanolyan gyenge gyufaszálakból csak száz darabot, adjuk a legerősebb ember kezébe, hiába feszíti meg minden erejét, azok a gyenge gyufácskák ellen tudnak állni és épségben maradnak.

Ilyen gyenge kis pálczika egy—egy ember is, a legkisebb ellenség is meg tudja törni, el tudja pusztítani, de ha ezek a kis emberek egyesülnek, ha összeköti őket a közös érdek és az egyöntetű gondolkodás láncza, nemcsak hogy ellen tudnak állni a reájuk nézve káros befolyásoknak, hanem minden esetben győzedelmesen fognak épen az összetartás erejénél fogva, minden bajból kikerülni és még csirájában elfojtani azokat az irányzatokat, a melyek az ő érdekeikkel ellentétben állanak.

Ilyen gyenge kis szálcskák a mi iparosaink is. — Tengődnek, örülnek, ha egyik napról a másikra valamiképen átküzdik magukat. — Négyszázan vannak és ez a négyszáz iparos ugyanannyiféleképen gondolkodik, ugyanannyiféleképen cselekszik és négyszázféleképen rontja a saját érdekét.

Vannak közöttük már többen a kik belátták, hogy ez a minden összetartást nélkülöző lét, valamennyiüknek hátrányára van, de még senki sem tett közülök egyetlen lépést sem arra, hogy valamiképen megszüntesse a jelen állapotokat és ezt a tekintélyes számú iparost egymás mellé állítsa, hogy azután együttes erővel, közös igyekezettel, az egymás és a saját érdekeiket testületileg oltalmazni, tekintélyüket megteremteni tudnák.

Pedig épen az iparososztály az, a melynek bizonyos tekintetben kiváltságai vannak akkor, a midőn zárt sorokban egyesül.

Az ipartestületek úgyzóllván autonómiával bírnak, mert az iparosok életében minduntalan előforduló belügyeket, első fokban ők maguk intézhetik el.

Már pedig az csak önmagából következik, hogy az iparosok önmaguk ismerik legjobban a saját bajaikat és így ők tudják legjobban azokat a módokat a melyekkel ezeket orvosolni lehet.

De más irányban is nagy fontossággal bír az ipartestület.

Először is szabályozhatja a helyi viszonyoknak figyelembe vételével a munkaidőt; a munkaadó és munkás között fölmerült egyenlenségeknél, mint békéltető bizottság szerepel.

A munkások felvétele és elbocsátásánál, a közvetítő és felügyelő szerepét viszi; a tanonczok felvételénél és azok felszabadításánál mint hatóság működik és még számos olyan intézkedést végez, a mely minden esetben az egész iparos osztálynak csak hasznára válik.

Most csak az volna a kérdés, hogy miképpen lehetne nálunk ezt az ipartestületet megalakítani a nélkül, hogy a kis iparosok ne legyenek kénytelenek olyan áldozatokat hozni, a mely áldozatok az ő anyagi körülményeikhez képest nehézségekkel járnának.

Ha minden iparos a beiratás címén csak egy koronát fizetne és azonkívül

A „Galgóc és Vidéke“ tárczája.

Egy vak leány története.

Francziából.

Angyalkának hívták. Szép volt és hó fehér a szegény kis leány, de ő erről mit sem tudott. . . . Vagyis tudta, mert hallotta az emberektől, hogy szép, mindig fehérbe öltöztetik és arca is fehér, akár csak az angyalé. Boldogságot, meleget keltett ily dicséret a leány szívében, mit azonban rögtön, keserv és bánat váltott föl. Ő nem tudta, mi a szépség, nem látta a színek pompáját, nem ismerte a napiényt, mert nagy mélységes szemei, melyek gondolkodni látszottak és úgy tündek fel, mint ha élnének, örök időre holtak voltak.

Nem ismerte az élet gyönyöreit és örömeit. Gyermekevei, valamint egész élete örömtelenül mult el. A vakok buskomorságával és végtelen érzékenységgel, nőtt nagygyá, örökös sötétségtől környezve és azon kívánságtól áthatva: vajha ő is, legalább egyszer ez életben boldog lehetne! —

Bánata csillapult némiképp, ha környezve volt illatos virágaitól és azon idő alatt, amit zongorája előtt töltött.

Ily szörnyű körülmények között nőtt nagygyá és haladó korával sorsa csak rosszabbodott. Özvegy édes anyja, kis nyugdíjából

csak a legszükségesebbre telt és a betegség és szegénység elegendő ok volt arra, hogy távol tartsa e bánat házától, a kis város fiatal embereit.

Pedig a szeretet, hája és megadás, mily végtelen kincsét őrizte magában e kis szív! Hogy tudta volna szeretni azon férfit, ki lelkében az eddig nélkülözött kis boldogságot ébresztette volna, ki kezét nyújtotta volna felé, kit meghatótt volna kietlen szomorú sorsa.

Szép tavaszi napokon ablakánál ülte, hallgatta a visszatérő fecskék csicseregését a nász és keresztelőkkor ég felé szálló, vig hangszót és szíve hirtelen megtelt óriási vágygal, boldos reményekkel.

— Hát ha még én is boldog lehetnék! — így sóhajtozott.

De ezen vágyától keserves könnyek között mondott le, belátva élete hasznavetlenségét. Mennyi keserv! mennyi lesújtó csalódásnak vannak ezen szerencsétlen lények kitéve!

A társadalom mellőzi, a végzet üldözi, pedig nem vétkeztek senki ellen, a megtetsült ártatlanság és tisztaság lakozik bennük.

A szegény szép leány néha föllázadt sorsa ellen és ilyenkor sírva átkozta a végzetét, mely őt arra ítélte, hogy örökös sötétség környezze. — Be soká is tartott ez az élet! — Fiatalsága muló félben volt már és vég-

zetébe lassan bele kezdett törődni. Nyugodtabb volt, az ábrándok kevésbé kintáltak, érzéketlennek látszott, szívet zárva tartotta.

Az elhagyatott ház ablakánál ezentúl egy fehér szobor volt látható. Szellemi tünényeknek inkább lehetett tekinteni, mint élő lénynek; egy csendes, elhagyott teremés, ki örömmel néz azon pillanat elébe, midőn felszabadul a földi kinoktól, annyira üres kietlen volt élete, telve fájdalommal és lemondással.

Multak a napok, hosszan és unalmasan. Feketék voltak akár az éjjelek. . . . Semmi sem zavarta meg ezentúl a halálos unalmat; semmi esemény, semmi zaj, de még a reménynek gondolatja sem. Fehér csipke közé temetve, mely a leány arczánál is fehérebb volt, szeliden és türelemmel várta a szegény nyomorék az örökös nyugalmat a felszabadító halált! —

Egy forró nyári délutánon, mely elbágyasztotta a kis város lakóságát és a legkisebb zaj sem volt hallható, a szegény vak elaludt. Hosszan álmódott . . . folytatva fiatalasága édes álmát. . . .

Oh! mily boldogság, fiatalnak, szépek lenni, szeretve tudni magát, hódolattól és esodálattól, mosolytól és jókedvtől környezve és — látni! — főleg látni! Mert e pillanatban látott és álmódzó lelke előtt azon gyönyörtelt világ nyílt meg, melyet a vak leány soha sem fog megismerni.

minden évben ugyancsak egy koronát mint tagsági díjját, akkor a nélkül, hogy a legszegényebb iparos is számbavehető terhet venne magára, már meg volna vetve a biztos alapja az ipartestületnek.

Ezt az eszmét nem ötletszerűleg vettem föl, mert hisz többen hangsúlyozták már az iparososztály tagjai közül előttem, hogy ők nem idegenkednének ennek a tervnek a megvalósításától, sőt maguk is belátják, hogy annak kivitelére szükségük volna, de mind ez ideig nem tudtak egy olyan vezetőt találni, a ki erős kézzel és jóindulattal felkarolta volna az ügyet és segített volna abban a munkában, a mely hivatva volna, nagyon is gyenge lábon álló iparunkat talpra állítani.

Pedig, ha csak egy kissé körültekinténe, rögtön észrevehetnék, hogy van itt egy ember, a ki kiváló helyes ítélőképessége, széles látóköre, gyakorlatias gondolkozása és a közügyekben mindig vezető szerepre hivatott tevékenysége miatt, szinte kiszemelve látszik lenni arra, hogy iparos osztályunkat fölvirágoztassa.

Ez a férfiú *Rouchetti Rezső*, a kit, ha derék iparosaink meg tudnak nyerni arra, hogy tekintélyét és tehetségét az ő javukra latba tegye, akkor meg lehet győződve, hogy nem csupán az ipartestület kérdését oldották meg, hanem egyben megvetették az alapját annak is, hogy Galgóc város ipara, a lehető legnagyobb lépésekkel fog közeledni azon cél felé, a melyet minden helyes érzésű iparosnak szem előtt kell tartani és ez a cél az, hogy városunknak ipara a hetköznapi kicsinyesség korlátaiból kiemelkedjék.

(a. v.)

Fölbredt. —
Egy pillanatra, halványan és félve egyesedett föl, kitágult szemekkel . . . előre nyújtott karokkal. . . .

Mivel hogy

Gyengéden, édes szeretettel, a szerelem mámorától áthatva, két kar fűződött nyaka köré, két ajak szorult ajkára és egy hosszú tüzes csók, eddig még nem érzett földöntúli boldogsággal töltötte el szívét; oly boldogsággal, mi után oly régen vágyódott; a szerelem boldogságával. . . .

Nem tudott magán uralkodni! Zilalt mellel, visszafojtott lélekzettel, önkívüli állapotban volt. — Soká nem birt magához térni.

Szó nélkül visszahanyatlott karosszékebe, képzelete pedig még mindig a csodálatos látomásnál időzött.

— Mi bajod? — Kérdé szeliden anyja. —

— Ah! te itt voltál? kérdé meglepetten.

— Igen. —

— Egyedül?

— Egyedül. Ki is lehetne még más itt? —

— Igazad van — suttogá a megadás hangján.

Többet nem is szólt.

Nagy szeméből nehéz könnyecsepek olytak alá, mi alatt szívét nagy fájdalom, a

Csendélet.

Személyek: *Miso, János, Szefer, József*, suhanczok. *Repka Dani* rendőr. *Veronka* koresmárosné. Rendőrkáplár.

Repka (csendesesen ballag, néha-néha fölveti fejét és álmos szemekkel tekint körül) Zatraceni! Nyem tudok, minek megvan az bolond maszkalázs. Varosba úgy se nem gyin senki ellopni pénzet. Sag engemet akarja szrekiroznyí varos, oszt muszaj kerimaszkalnyi saros uczába. De nyem baj van. Megyünk be *Veronka* aszonkahó, osztan megiszunk stampeli fain borovicska.

Veronka. Isten hozta *Danikám* lelkem. Nagy csuda, hogy már hozzám is eljött! Szentuscse! van már vagy három órája hogy nem láttam kendet, pedig a *Miso* azóta mindig csak keveri a kártyát oszt elszedi azoknak a kis gyerekeknek a pénzet.

Repka. Nu majd segitem in neki az ü baján. Megtanítok én *Miso*t gyerekekkel kártyuzni. Agya má nekem szip aszony kicsike borovicska.

Szermusz *Miso*.

Miso. Szermusz policáj, gyere ülj le, had osztom neked is a kártyát.

Repka. (leül, játszik és elnyeri a 12—15 éves gyerekektől azt a néhány krajczárkát, a mit azok bizonytalan utakon szereztek és már a *Misonak* sem maradt semije. Fölkel. Elmegy. Az ajtóból visszaszól) *Veronka*, pán boh megfizesse az a borovicska. Muszaj mennyi. (Az utcán ballag.) Szabad kicsi kölöknek kártya játszani? In megtanítok iket. Most nem tudyák jáczani, mikor nincsen pénzet.

Ján, Stefan, József (kövekkel hajigálnak *Repka* felé, de mikor felismerik elhagyják a mulatságot.) Ejnye, *Dani* bácsi, mért nem füttyül a mikor erre jár, most majdnem magát ütöttük agyon, pedig a *Csúvik Matyót* várjuk. No de nem nagy baj. Itt a kulacs huzzon egyet belőle.

Repka (jól megszíja a kulacsot.) Hat most menyí muszaj. Osztan vigyazni, hogy be ne terjetek zraknak oblakot, mikor *Matyót* dobáljatok.

Zbohom.

Ján, Stefan, József. Dobru noc.*Rendőrkáplár* (az őrszobában szundikál.)

Repka (mámorosan belép) Brrr. Kutya idé megvan. Mindig fúja szil, potyogja zesé,

reménytelenség fojtotta.

— Ez elviselhetetlen! elviselhetetlen! így nyögött, így kesergett az irgalmatlan kinoktól gyötörve.

Ezentúl még mozdulatlanabb lett. Gyöngült; többnyire beteges, félálomba merült, mi alatt szép arcán egy—egy pillanatra földöntúli, gyönyörteljes mosoly sugárzott. A szerencsétlen leány agyában, ily pillanatokban ébredt, élete egyedüli boldogságának emléke! Szép tavaszi napon mult ki szegény!

A nagy csalódás ölte meg a szerencsétlen vak leányt. . . .

Mosolylyal ajakán mult ki, egy túlvilági lény felé nyújtva karjait, mialatt ajkai epedő mosolylyal nyíltak ki.

Igy halt meg! egy egyetlen csók boldogsága ölte meg szegényt.

Francziából fordította

Alpha.

Orvos: Kedves nagysád, az ön hangszállaiban hiba van.

Primadonna: Nem baj, kedves doktor, ha a hangom elvész is, megmarad a jövődelmem.

Mi a különbség egy jó és egy rossz színész között? A jó színész a színpadon is él, a rossz pedig az életben is játszik.

osztan mégis muszaj jarkanyi.

Rendőrkáplár. No, mi az ujság *Repka*, nem történt semmi?

Repka. Nyem. Ujan rend megvan, hogy zangyaloknak izs nevetik, ha nízik lefele zégbul.

Rendőrkáplár Hát bizony vigyázni is kell, mert épen ma panaszkodtak, hogy mindenfelé csupa rendetlenség az egész város. Ha valaki a járdán végigmegy, akkor a naplopó suhanczok elálják az útját, de még a sárba is belelökik. — Az iskolaköteles gyermekek az utcákon egész nap dobálják a krajczárkat s azután összegubbaszkodnak, méregetik, hogy melyik esett közelebb a körhöz és az azután, a kié a legközelebb jutott, elviszi a többinek a pénzet. A nagyobb gyermekek behúzódnak a koresmákba és ott nyugodtan kártyáznak. A suhanczok ökölnagyságú kövekkel hajigálják a járólókat. De még más mindentél is beszélnek. Épen azért *Repka*, most már nagyon vigyázni kell, hogy meglassuk találunk-e valakit, a ki ilyesmit csinál.

Repka (az öklével megfenyegeti a plafont) Sag in megfogjam egy ojan kölök, tudok kirazok belüle lelkedet.

Rendőrkáplár (indul) Jojczakát. Hát csak vigyázzon *Repka* (el.)

Repka (egyedül) Kaplar úr izs elment. No niki izs muszaj kicsit *Miso*val kártyuzni. Függöny.

Heti krónika.

Április 11. Két ünnepe van a magyarnak, a melyek a szabadságharcra emlékeztetnek és a melyek föllevenítik bennünk a negyvennyolcas események első momentumait. Az egyik ünnep márczius 15-ike, a mely önmagából kelt, terjedt és mint a népdal elszállott az ország minden részébe, a hol egészen megszokott és mindig megtartott hazafias ünnepé fejlődött. — A másik ünnep az április 11. Ezt a törvényhozás adta a nemzetnek. Elfogadtuk és meg is ünnepeljük, de még mindeddig olyan hivatalos színezete van ennek a napnak — Hiába, — nehéz a népszokásokat megváltoztatni, mert valamint az ember, úgy a nép is rabja a szokásoknak. Külömben, ha minden világraszólló eseményt ünnepelni akarnánk, a mi az ezer éves Magyarország történetében szerepelt, akkor a naptári évet alaposan meg kéne tódani. Nálunk az allami polg. iskola és az izraelita néptartott egy igazi szép ünnepélyt. Majd eljön még annak az ideje is, hogy úgy a márczius idusát, mint április 11-ét országunk minden lakója egyhangú igaz örömmel, hazafias lelkesedéssel és buzgó áhitattal fogja megülni.

Április 11. a polgári iskolában. A galgóczi m. kir. áll. polg. iskola, április 11-én igen sikerült és látogatott ünnepélyt rendezett. Az ünnep fénypontja *Jeszenszky Etelka* k. a. gyönyörű beszéde volt, a ki méltatva a nap eseményeit, a tanuló ifjúságot a haza iránti igaz szeretetnek ápolására buzdította. Az a lelkes ováció, a melyben a k. a. részesült, csak elismerése annak a lankadhatlan buzgalomnak, a mellyel ő tanítói állását betölti. Az ifjúsági vegyes énekkar öt számmal szerepelt a műsorban és minden egyes számnál meglátszott a gondos betanítás és helyes vezetés. *Bergmann Armin* IV. o. t. Petőfinek „A szabadságharc” című költeményét szavalta. *Kochler Hilda* III. o. t. *Perényi Adolf*-nak alkalmi ódáját adta elő és minden tekintetben kifogástalan szavalatával zajos tetszést aratott. *Bródi Mór* III. o. t. Fejes Istvánnak „A lengyel határon” című költeményét szavalta igen helyes hanglejtéssel. *Eisler Etelka* IV. o. t. *Kadosa Marczel* „1848” cz. költeményét adta elő és az előadásból kitűnt a gondos

Untergebrachten. Jeder der seine Strafe antrifft verbüsst den ersten Drittheil in der Einzelzelle.

Die Zelle ist 3 1/2 Meter lang und 2 Meter breit. Ein eisernes Bett mit Strohpolster, Strohsack und Decke, ein Wasserkrug, ein Tisch sammt Sessel und ein pot de chambre bilden das Mobillar seiner Zelle. Aus dieser kommt er täglich nur eine Stunde an die frische Luft. Er verkehrt mit Niemanden, zu seiner Zerstreung werden ihm Arbeiten gereicht.

Webstühle, Strümpfwirken, Säcke aus bessern eigenen sich des engen Raumes halber hierfür am besten.

Ein grosser beinahe grösster-Theil der Sträflinge verbringt diese Zeit schlecht.

Es kommen gar häufig Wahnsinnsausbrüche — Zellenwahn genannt — vor, die sich dann später, wenn die Sträflinge in den gemeinsamen Sälen untergebracht werden, meistens verlieren. Häufig jedoch folgt der Wahn ihnen auch dahin nach. Sie leiden dann an Verfolgungswahn und mitunter kommen auch Selbstmordversuche vor, die jedoch meist rechtzeitig entdeckt, verhindert werden können.

Hinter diesen gehen die restlichen Sträflinge meist Rückfällige.

Vor dem Baldachin leitet Herr Környei, Lehrer, mit einen gutgeschulten Sträflingschor, die Andacht. Hinter dem Baldachin schreitet Direktor Schober. Sein Schritt ist jugendlich elastisch, seine Körperhaltung militärisch stramm, nur sein melirter Bart und Haare lassen schliessen dass er die fünfzig überschritten.

Aus seinem Gesichte leuchtet Frohsinn, er ist noch immer der schöne Mann von früher. Zu beiden Seiten folgen rechts Dr. Krutyl links Verwalter Bukovics, in weiteren Reihen die übrigen Beamten des Hauses

Das „ewig Weibliche“ das aus Natur zur Frömmigkeit hinzieht und keine kirchliche Ceremonie auslässt, bildet die Arriérgarde und schliesst den Reigen.

Der Beamtenstand ist nicht complet. Controllor Hliniczky fehlt. Vor 4 Wochen haben sie den 52 jährigen Mann zu ewiger Ruhe gebettet. Die Wittve mit den Kindern folgen in tiefster Trauer dem Zuge. Zuhause angekommen stiehlt ihnen das Gespenst der Leere entgegen. Den treuen Gatten, den zärtlichen Vater suchen sie vergebens. Dort draussen wölbt sich über ihm der Hügel. Resurrexit!

Möge auch er auferstehn.

Ferrum.

Wochenbericht.

(Ernennung) Der Justizminister ernannte unsern Comitatsphysikus zum Mitgliede der Landes-Prüfungs-Commission für Gerichtsärzte.

Personalnachrichten.

Dieser Tage legte der Sohn des Herrn Grafen Erdödy Imre von der 4-ten Gymnasialklasse Prüfung ab, zu welchem Zwecke 7 Professoren mit dem Direktor an der Spitze nach Galgóc kamen. Nach erfolgter bestandener Prüfung, gaben die erfreuten Eltern den Prüfungscommissär ein glänzendes Mahi, bei welcher Gelegenheit der junge Zögling, in Gestalt eines Toastes den Professoren seinem Dank aussprach.

(Ländliches Stilleben.) Matovics Ján, ein achtzehnjähriger Bursche, bei den Eltern auf der Pazit wohnend, ging mit einigen Kameraden am Samstag den 5. April in den Wald, um daselbst auf der Erde herumliegenden Holz zu sammeln. Doch ehe er sich's versah, wurde er von dem dort weilenden Waldhüter angeschossen, worauf der Bursche so schnell er konnte weinend und blutend nachhause eilte. Dr. David, der von dessen Mutter, welche ganz ausser sich vor Verzweiflung über den misslichen Zustand ihres einzigen Kindes war, eiligt abgeholt wurde; constatirte infolge Untersuchung bei dem Verletzten nicht weniger als zwölf Schusswunden, aus denen die eingedrungenen Schrotkörner sofort entfernt wurden. Die rechte Ohrmuschel war an einer Stelle ganz durchschossen. Die darob bestürzten Eltern haben bereits die Klage gegen das brutale Vorgehen des Hegers beim competenten Gerichte eingereicht.

(Bezirksgericht.) Herr Janovszky Lajos Unternotar bei der Pozsonyer kön. Tafel wurde zum Unterrichter beim hiesigen Bezirksgerichte ernannt.

Herr Telegdy Kovács Andor Unternotar beim hiesigen Bezirksgerichte rückte in die 1-te Stufe der XI. Gehaltsklasse vor.

(Masernepidemie.) In Szakolezaer Bezirk ist die Masernkrankheit so heftig aufgetreten, dass der Vicegespann die Sperrung sämtlicher Volksschulen und Kindergärten angeordnet hat. Bis dato sind mehr als 300 Krankheitsfälle, darunter mehrere mit tödtlichen Ausgang zu verzeichnen

(Rabiate Nachbarin.) Meisel Katalin, in Kelecsény wohnhaft, kam am 6. April zu Dr. David mit dem Verlangen, er möchte ihr über die von ihrer Nachbarin erlittenen Verletzung ein Visum repertum ausstellen. Die Untersuchung ergab, dass ihr die erste Rippe an die rechten Brusthälfte von ihrer am Brustbein angewachsenen Stelle mittelst einer steinharten Erdscholle, die ihr ihre Nachbarin beim Graben im Weingarten mit aller Wucht gegen die Brust geschleudert, in die Brusthöhle hineingeschlagen worden. Die Ursache, des Geschehenen waren Vorwürfe, welche Msisel K. ihrer Gegnerin wegen Aneignung einer ihr nicht gebührenden Stück Erde machte.

Die Verletzung ist zwar keine lebensgefährliche, jedoch hat das Weib, sowohl beim liegen, beim husten u. arbeiten mit der rechten Hand grössere Beschwerden. Ihre Nachbarin aber die sich ihrer Heldenthat zu Andern rühmte, wird bald vom Bezirksgerichte eines Bessern belehrt werden.

Fogorvos.

Dr. Kovács Soma fogorvos (Budapest VIII. Kerepesi-út 29.) f. é. április elején ismét megkezdte helyben több ízben ismételt fogorvosi gyakorlatát.

Rendelő helyiség mint eddig a galgóci

Arany Szarvas szállodában.

Fogmútétel, plombálás, egyes műfogak, fogsorok sat.

Avis für Zahleidende!

Zahnarzt Dr. med. Kovács Soma aus Budapest (VIII. Kerepesi-ut 29.) hat vom Anfang April für kurze Zeit,

im Hotel zum goldenen Hirschen

in Galgóc sein hier wiederholte

zahnärztliche Thätigkeit

wieder begonnen.

Zahnoperationen. Plomben, Kunstzähne u. s. w.

Wichtig für Obstproduzente.

Absolut sicheres Vertilgungsmittel gegen Raupen

1 Paket genügt auf 50 Liter.

Die Bäume sind mittelst Hydro-nethe zu bespritzen

1 Paket 40 Heller

Zu beziehen durch die Apotheke zum heiligen Josef in Galgóc.

Vállalkozók és építészek

figyelmébe! Az Országos Pályázati Közlöny szállításokra, építkezésekre kiirt összes nyilvános és magán pályázatot közli. Előfizetési ár negyed évre 4 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Röck-Szilárd-utca 27 sz.

Ein Lehrling aus guten Hause,

wird sofort aufgenommen bei

Salvendy's Nachfolger

Eisenhandlung Galgóc.

„Viktor“ Heilpulver das beste

Mittel gegen alle vorkommenden Krankheiten des Geflügels

1 Paket 50 Heller zu beziehen

durch die Apotheke z. heiligen Josef in Galgóc.

Schreibtisch.

Ein gebrauchter Schreibtisch mit mehreren Schubladen, wird zu kaufen gesucht. Verkäufer mögen sich an die Red. d. Bl. wenden.

Deutsche Beilage

des Wochenblattes „Galgóc és Vidéke.“

Original-Novelle des Galgóc és Vidéke

Auf ungarischem Gebiete.

von Mary von Swiecinska.

(Fortsetzung.)

„Die wahre Liebe ist es nicht!“

„Auch kein wahres Preludium. Sie verneinen es mit einer Kopfbewegung. Also für was Anderes könnte das knospende Gefühl gelten?“

„Für eine gewöhnliche Interesse nach etwas Unbekanntem!“

„Dem stimme ich bei, jedoch“

„Die Zustände, unter welchen wir uns kennen lernten sind romantisch und verhängnisvoll.“

„Ich möchte doch so gerne wissen . . .“

„Schämen Sie sich der Neugierde nicht?“ und Sie prüfte sein ernst gewordenes Gesicht. „Schliesslich . . . Sie trugen mir im ersten Momente Ihren Schutz an; verbargen mich in Ihrem Heim. Und wenn nun plötzlich jemand herein kommen würde? — Was würden Sie machen?“

„Die Lampe auslöschten dass man Sie nicht erblicken möchte.“ antwortete er ruhig.

„Ritterlich und schlagfertig! Und dann . . .“

„Ich würde den Eindringling laufen lassen! Können Sie denn zweifeln, dass ich Sie dem Gerede preisgeben würde?! Sehe ich denn so bubenhaft aus?“

„Nein; der Gedanke ist mir eingefallen. Zwielflicht ist peinlicher als Schatten.“

„Gewiss!“

„Und die Beurtheilung der Gesellschaft klammert sich immer an dass Böse an“

„Von dem Letzteren bin ich befreit! Meine Mutter leitete meine Erziehung sehr gesund, Mein älterer Bruder, der ein hervorragender Geistlicher ist, diente mir als lebendiges Beispiel. Auch dort wo kein überflüssiges Geld ist, um den Gewühl der allseitigen Vergnügungen mitmachen zu können, ist eine Entleisung seltener.“

„Jedenfalls wo gute Grundsätze eingimpft sind. Und fühlen Sie sich in Ihrem Berufe zufrieden?“

„Ziemlich!“

„Warum heiraten Sie nicht?“ Ihr Wesen eignet sich dem heimlichen Herde.

„Ich konnte öfter schon diese Lotterien versuchen. Sie würden mir nicht glauben . . . es mangelt mir an Herzensneigung.“

„Ah!“

„Ich habe nie ernst geliebt; sehne mich jedoch nach einer innigen, treuen Liebe!“

„Da bilden Sie eine Seltenheit. Das militärische Leben bietet viele Gelegenheiten um frühzeitig reif und übersättigt zu werden.“

„Auch ich habe das mitgemacht, aber mit dem Massstabe in der Hand und Festigkeit des Charakters. Ich machte interessante Studien; meistens erntete ich bittere Enttäuschungen ein, aber ich wurde dadurch kein Menschenfeind oder Wüstling. Ich verdamme

nie, sondern entschuldige meistens. Es gibt jedoch Zeiten, wo mich eine tiefe Sehnsucht beklommen macht. In meinem Inneren entblüht das heisse Verlangen nach einem verwandten Bande der Seele.

Meine Phantasie kleidet sicher und reich; ich sehe das Erschente in einer unbedeutenden Entfernung vor mir und doch . . . es scheint noch nicht an der Zeit zu sein, um es in mein Herz in Empfang nehmen zu können.“

„Ich kenne das!“ flüsterte sie leise vor sich hin.

„Das ganze Panorama steht klar vor mir. Ich erwarte die Verkörperung meiner Wünsche nicht in einem Backfischlein, aber einer entwickelten, reifen und vom Unglücke heimgesuchten Frau!“

„Sie sind ein grosser Idealist: — Gott gebe es, dass Sie das Erträumte erhaschen!“

„Ich muss es auch!“ antwortete er fest. — „Aber Sie essen ja Nichts!“

„Ich habe keinen Hunger. Ihre Erzählung nahm mich vollständig in Beschlag.“

„Sollten Sie müde werden und ruhen wollen, so geben Sie mir nur einen zarten Wink! Meinerseits, verspüre ich keinen Schlaf. Wissen Sie, wie spät es geworden ist? — Drei Uhr Morgens?“

„Mein Gott! Wann müssen Sie in der Kaserne sein?“

„Sieben Uhr! Sie können schlafen, wie lange Sie wollen. Niemand wird Sie stören.“

„Und falls ich fortgehen werde wollen?“

„So machen Sie gütigst zu und werfen die Schlüssel in das Briefkästchen hinein.“

Also Sie überlassen mir blind Ihre Wohnung?! — Ich staune über Ihr Vertrauen!“

„Nicht nur die Wohnung, sammt der schlechten Einrichtung, auch mein Leben würde ich Ihnen ruhig und gerne anvertrauen.“

(Fortsetzung folgt.)

Ostern im Strafhaus.

(Die Auferstehungs Procession.)

„Ressurrexit“

Christus ist erstanden!

Auch der Sträfling, der aus der menschlichen Gesellschaft ausgestossene, der von irdischen Richtern nach §§ abgeurteilt, seiner Freiheit beraubte, zwischen hohen Mauern eingekerkerte Paria verliert seinem Glauben an Gott nicht. Er wird vom Seelensorger hierin unterstützt; die Tröstungen der Religion werden auch ihm nicht vorenthalten; auch er wird des Glückes theilhaftig das Gotteshaus besuchen zu dürfen. Er wird der Auferstehungsprocession beigezogen; resurrexit, er wird auferstanden. Unter den andern Andächtigen nimmt er seinen Platz in der Kirche ein und singt mit froher, lauter Stimme Loblieder seinem Gotte. Hier athmet er dieselbe Luft wie alle Andere, hier ist er nicht der Gezeichnete, er ist so gut ein Kirchenbesucher wie alle Übrigen.

Kein Aufseher darf es wagen ihm am lauten Mitsingen zu hindern, ihm wegen lauten Weinen zur Ordnung zu rufen. Hier kann

er ungestört seinen Herzensregungen freien Lauf lassen. Hier ist er Mensch unter Menschen; er fällt in den Chor ein mit Alleluja. Mit seinem Gotte ist er längst ausgesöhnt.

Auf seinen nächtlichen Lager wenn die Gewissensbissen in ihm rege werden, wenn ihm der erquickende Schlaf der Seelenruhe flieht, da gelobt er seinem Gotte nie wieder thun, was er in einem unbedachtem Momente gethan, und Gott der Herz und Nieren prüft hat ihm in seiner übergrossen Gnade schon längst verziehen. Nicht so die Menschen. Sie schauen nicht ins Herz, der prophetische Blick ist ihnen nicht gegeben, sie haben nur Paragrafe, danach müssen sie sich halten. Das ist ihm Panacee. Nach göttlichen Begriffen ist er, als reuiger Bekehrter, eine Stufe höher als der Fromme, der nie vom Wege des Rechtes abgewichene. Nach menschlichen Gesetzen ist er ein Geächteter, ein Angestossener. Hier in der Kirche ist der Unterschied ausgeglichen, seine Andacht ist dieselbe, sein Gebet um das Wohlergehen seiner zuhauseweilenden Familie steigt hinauf in den Himmel wie das der Übrigen. Der Heiland der Anderen ist auch sein Heiland, er hat auch für ihm geblutet, ist auch für ihm gestorben. für ihm ins Grab gestiegen und auch für ihm auferstanden: Ressurrexit! Er betet mit den Anderen: „ne ducas nos in tentationem“ und führe uns nicht in Versuchung geraten, er hat nicht widerstehen können, er ist zum Sünder, zum Verbrecher geworden. Was kann er dafür, doch er gehört der Moral insanity, er verfiel dem Gesetze, er ist erblich belastet Ressurrexit, er bedarf der moralischen Auferstehung.

Und diese wird ihm geboten, dass er nicht abgezondert seinem Gotte dankt, seinem Heilande anruft. In mitten einer fröhlichen Schaar von Kindern, in Begleitung sämtlicher Beamten und ihren Familien, nimmt er an der Auferstehungs-Procession theil. Ressurrexit! wie ihm das wohl thut, wie er sich, wenn auch nur für kurze Zeit, Mensch unter Menschen fühlt. Te Deum laudamus. Wir beten alle einen Gott. Amen.—

An der Tête des Zuges schreiteten zwei Aufseher mit Fahnen, ein Dritter mit dem Kreuze, ihnen folgen, in der Kleidung unterschieden von den anderen Sträflingen, die musterhaft sich auführenden „Zwischenanstalter.“ Die Erstbestraften, die sich im Hause nichts zu Schulden kommen lassen, werden in den vor dem Strafhaus erbauten Häusern unterbracht. Sie werden hier nicht so streng gehalten, geniessen Freiheiten, dürfen rauchen und sehen von hier aus „ihrer Beurlaubung“ entgegen. Den Erstbestraften, den sich brav Auführenden wird der dritte Theil ihrer Strafe erlassen. Er wird „beurlaubt“ biz zum gänzlichen Ablaufe seiner Strafe, muss sich überall bei den Behörden melden und darf sich nichts zu Schulden kommen lassen, sonst wird er dieser Wohlthat des Gesetzes verlustig und muss den Rest seiner Strafe wieder unter den andern Sträflingen verbüssen.

Hinter ihnen gehen die in der Einzelzelle

Slovenská príloha ku tidenne vichádzajúcemu casopisu „Galgóc és vidéke“

Kostuje 2 fillére.

Milí práteľi!

Jak práteľi ľudu prisne vás napomínáme že do pomocnej pokladnice má sa dat zapísať každý gazda, hofer nádenník, tovarichar, zahradár, remeselník, sluha a uradník, služka a gazdiná práčka a švajdlena, jednim slovom každý kto je vistavení tomu pádu že pri nemoci alebo pri nešťastí nemá sa dat z čoho a začo liečiť, že po jeho práce neschopnosti bi ból núdze aj z jeho pribudznimi vistavení alebo s nád po jeho smrti bi jeho manželka a dietki na žebráckú palicu sa moseli oddat.

Oznámte sa u pána norára ktorí vám je povinní ale aj brez platne celú tú vec vijádrí. Toto je tá penzia ktorú každý človek bez vimínki si zaopatrit môže, ale nie len môže lež aj mosí jestli je starostlivi manžel a otiec. Lebo z tidenne aneb mesačne z pár filléri svoju a svojich budúcnosť zabezpečí.

Odmena vernosti.

V celom svete známá je vernosť poctivosti a usilovnosť sluhov a robotníkov našej miléj vlasti uherskej.

Su robotníci su sluhové su aj remeselníci ktorí nie rok dva na jednom mieste slúžia, ktorí nie pár rokov svojmu gazdovi robá

Za kráľa a za vlast.

Milovanie vlasti je cit, ktorí patri medzi najkrásnejšie vlasnosti duši našej. Málo je národov, u ktorých milovanie vlasti tak veľkej miere bi bolo vvinute, jako v národu našom uhorskom, ktorého dejepis je plný v z nešenimi príkladmi o milovaní kráľa—kterého si národ uhorski vždi vážil — a vlasti, Abi sme sa o tomto poučiť mohli pozrime na chvílku dominuleho času a najdeme príklad z ktorých nie len že uvidíme vibornosť našich predkov, ale aj ten cit vnútrení, cit milovania vlasti, ktorí vatšej a lebo menšej miere v každom človeku prebivá si upevnime.

Že jak miloval vždi kráľa národ uhorski, to vidíme už pri prvom páde, keď si vudcu volili. Sotva že vihľasili Árpáda za vudcu, na štít ho viložili a tak ho roznášali, abi preukázali svoju uctu o proti panovníkovi svojmu. Potom krv si pustili ze žil svojich a tak prissahalí vernosť jemu: že kde ich povede, nasledovat ho budu, a nech je usmrtení ten, ktorí bi povstal proti jemu a lebo proti jeho potomkom z ktorých si neprestanu vudcov volit. Že táto ucta a milovanie kráľa a vlasti neprestalo, to vidíme aj neskorej.

* * *

Robert Károly král uhorski vojnu vedol proti Bazarádovi. Tento ale abi nemusel s-

lež su takí remeselníci sluhové a nadenníci ktorí nepretržene dvacat, tricat, stíricat aj päťdesat rokov slúža. Zaiste nad mieru pochvali hodná vec zaiste veľkej odmeni hodna vec, zaiste najvatšej ucti hodni takí sluha takí nádenník takí remeselník ktorí svoj život strávi u jednoho gazdu u jednoho pána. Pochvali hodná vec je to obzvláštne čulajšem svete kde sluhové tak rečeno mesačne začínaju menit gazdov, kde sa bez dušním šikovníkom dajú zvädzat ktorí to len preto robá abi od nich mozolne virobené groše višialili, kde bi rád sluha pánovi, — služka panej-rozkazuvala, kde bi sluha chcel za vrch stola sedet fajnovo jeszt a pit abi sluhu pán aneb páni obsluhuvala a konečne abi pán a pani hubovanie a lenivosť sluhov trpeli a za nich robili.

Chvála Bohu je to ešte medzi satatečnimi sluhami ináč Nachádzaju sa aj stateční sluhove a to ve veľkém počte.

Naša vláda starost má ovšetko a o každého. Da skúmat, da hladat skrz svoje vrchnosti kde bi sa našli sluhové a robotníci čo bi verní, oddaní, pracovití, usilovní, stateční boli.

A čo sa stalo? — vrchnosti stá a stá takiehto sluhov a robotníkov popisali, a ministri predstrelí.

Minister si umienil že takuto pochvali hodnú oddanosť odmení a už v lonejši rok dvesto päťdesat sluhov a robotníkov krásnim obrazom a penazitim viznačenim na odmenu hodních uznal.

Tohoto roku zas dve sto päťdesat sluhov a robotníkov na viznačenie vipisal.

ním bojovat, tak sa rebel jak kebi sa ho bál, a vždi hlbši a hlbši stahoval svoje vojsko medzi vrchi. Robert Károly ale všade ho nasledoval, tak že konečne uherske vojsko minulo šetku potravu, ktoru si ze sebu vzali. Radi bi sa boli čul už vratili, ale medzi vrchami zabludili na tolko, že Robert Károly prinuteni ból Bazaráda o pokoj žadat. Bazarád dal mu vodičov, ktorí ale uherske vojsko medzi ukrutne skali zavedli a tam z každej strani ich obklíčili nepráteľi tak, že skoro cele vojsko uherske zahinulo. Robert Károly len tak sa mohol vislobodit, že jeden uherski voják, menom Szécsi Dezső oslovil kráľa, abi prečarovali šati svoje, a tak jak jednoduchi voják sa skril pred nepráteľom. Szécsi Dezső ale hrdínsku smrť umrel za kráľa, abi ho mohol vislobodit z rúk nepráteľa.

* * *

Pod panovaním I. Ulászla turek prenasledoval našu krajinu uhersku. Ščasti ale že Boh nám dal jedneho viborneho vudca, jaki ne každem stolecí sa narodi; a tento bol Hunyadi János. Kde len napadnul nepráteľa, šade zvitazil nad nim. Tak sa stalo aj 1442. roku, keď Murad sultán poslal Mezd bég vudca o proti krajine uherskej. Mezd bég bol jeden virobni voják, ale vedel, že proti Hunyadimu ne vitazi a preto rozkázal vojsku

Jak vloni tak toho roku viznačení sluhovie a robotníci krasní obraz (diplom) a 50 do 100 korun obsahli a obsáhnú.

Nebola a není to taká lahká vec medzi tisíci vibrat tich naj hodnejších ku viznačeniu lebo viznačenia hodni su všetci, nuž ale však ani pán Boh svet za den nestvoril, jak sa to hovorí, tak aj istotne na všetkých hodních sluhov a robotníkov prinde rad lebo všetci su popisani a ministri predstrelí.

Že na tich znamenitých sluhov ktorí mesačne miesto mená z gazdovci sa suda darební, hubati, nedbanliví su snád o sto rokov prinde porádek to si každí zdraveho rozumu súci človek mislet može. Najprv len hodním a hodním potom ešte ráz hodním a zaslužilim a potom — — — nikomu. Stú dúveru a nadeju je naplnení minister že jak lonejšie tak toho ročie viznačenie a obdarovanie sluhov a robotníkov povzbudzi na budúcnosť mnoho a mnoho sluhov a robotníkov ku vitralozte ve službi, k usilovnosti ku práci, ku statečnému sa držaniu, ku oddanlivosti ku gazdovi a ku všem vlasnostám dobrim o ktorých su naši vlasti milej uherskej — robotníci a sluhové povestni, abi aj oni mali nádej na budúce takéhoto viznačenia sa stat, abi aj onich mohli povedat jeich potomei „bárschudobni sluba aneb robotník ból náz otec alebo dedo, ale ból tak stateční človek že to aj sám pán minister uznal a zato ho viznačil.“ —

„April 11.“

Nedávno slávili sme památku 15-ho Marca, ten den, ktorí naznačení je v dejepise

svojmu, abi len Hunyadi Jánosa prenasledovali a ktorí ho živeho a lebo mrtveho pred ného predstaví, tomu veľki dar dá. Opisal ím ho, že visokí krasni chlap je z černima fuzami a vlasi až po pleca dlhé nosí; vždi na bílem koni chodí. Turci sa zaprissahalí, že Hunyadiho, keď aj hromi budu bit chitá. Toto sa ale dozvedeli uherski vojáci, medzi nima Kemény Simon si zauminil, že Hunyadiho bár aj za cenu svojej krvi vislobodi. Preto predstrel svoju žadost Hunyadimu abi si sním prečaroval šati abi takto turkom šetku pozornosť na seba mohol obrátit. Tak sa aj stalo. Turci misleli, že na bílem koni krasních šatoch oblečení nemože bit druhi jak Hunyadi János, zcelú silu nanho sa vrutili a po dlhej bitke konečne zabili tohoto hrdínskeho vojáka, ktorí život obctuval za vudca svojho, abi ten aj na dlhšej mohol slúžit krajine svojej. Vihrali sme! Vihrali sme! tak sa tesili, že Hunyadi Jánosa mohli zabit. Ale vtej chvíle keď už celkom ubezpečení boli o tom, že Hunyadi vacej nežije z druhej strani ich napadne opravdivi Hunyadi a zamorduje šetkých, ktorí utiect nemohli a aj sám Mezd bég tam zahinul.

* * *

Pod panovaním V. Ladislava II. Mohamed turecki sultán (Murada sin) ponevač Konstantinapoly zaujal, proti národu uher-

národa uhorského, jak ten najslávnejší a najkrajší deň z našo prebivanja ve vlasti uhorskej. Najkrajší a najslávnejší deň je preto lebo vtedy zvolali vitazi národ a oslovili snem uhorski, abi sa prebudil ze spánku nevší mavosti a zložil ze sebo jarmo poddanstva. Čera bola památka toho dna, na kteri den 1848-e zákoni potvrdené boli Slávili ten den v každich školách uhorskich, slávili ho preto, lebo tento den dostál národ to, čo si už dávne časi žádal, za čo cez 300 rokov tolko krvi sa vidálo: že konečne neodvisli zostal, a každý vlastenec slobodni.

Zemanstvo dobrovolne vzalo na seba tarchi krajinske a zetrelo poddanstvo. Od tohto času každý obyvateľ učast bral v rádení krajini svojej, ktere právo z krz volení krajinských ablegatov aj do včulku koná každý obyvateľ krajini uhorskej, kteri 21. rok zaplnil, a znáša tarchi krajinske. 1848-em zakon vipovedane bolo, abi krajinu odpovedlivi Ministri riadili; abi snem každoročne v Budapešti vidržavani bol; abi sa Erdély z Uhorskom spojil; abi tlač slobodni bol; abi krestanske vierí pred zakonom jednake boli.

Tito zákoni bi boli aj ubezpečili pokoj, len že Bohu žial, skrz nepratelov našich nemohla sa vyplniť žiadost naša, a moselo tolko krvi tieť za vidobení slobodi, braterstvá a jednoprávnosti.

Už národ naš celkom zničeni zložil zbroj svoj, keď král naš slavno panujuci Ferencz-Jozsef prvi vidiác vernost našo národu, prijal radu Deák Ferencza a vimenoval Ministerstvo, spojil Erdély z Uhorskom dal sa korunovat a 1848 em zakoní skoro bez viminky potvrdil, tak že včul národ uhorski smelo može hladet do buducnosti svojej.

Chíri z tidna.

(Prechliivi hájnik.) Bár aj slnko viceruje trochu svoje zubi na nás, predca je ono ešte studené náj ma v izbe. Toto skusil aj Mato-

skému obratil svoje vojsko, ktere pozostavalo ze 150 tisíc mužov. 1456 roku vrátil sa do krajini našej a obkličil Belgrád, kteri hrad Hunyadiho sin bránil. Hunyadi János 10 tisíc Kapistran János asi 50 tisíc mužov vedol proti náramnej sile tureckej. Z turkov jeden už na muroch stál, abi zástavu vitazstva vistrčiť mohol, keď Dugovics Titusz jeden uherski voják stupil knemu, abi vitrhol zástavu z ruk jeho, ale toto nemohol učiniť, ponevač aj turek bol silni a preto aj ze zástavu ze sebu stihol turka do prepasti a tam oba zahinuli. Toto vidiác uhri oduševneni napadli vojsko turecke tak že 24 tisíc turkov zahinulo a aj sám sultán poraneni z utekal. Radost krestanov tak veľká bola, že na památku tohoto vitaztvá na celej zemi ku cti preb. panni Marie na polodne „Andel pane“ zvoná, a takto až do včulku oznamuju slávu zbroju uherskemu.

Pod kráľom I. Mikšom žil Zrinyi Miklós kapitán Szigetváru. Jak začul, že turek presťupil riekú Dráva, na posmech jedneho vojáka poslal o proti jemu, Sulejman nad tímto rozhorčení proti Szigetvaru sa obrátil a ze 300 kanoni dal nan strilat. Ale Zrinyi sa ne poddal. Keď sa presvečil o tom, že muri sa už pukaju a že dal nebude moct obranovat svoj hrad rozkázal rvojmu vojsku, abi do

vič János obyvateľ v galgóczu. Rozmišľal že jako bi sa dalo tomu od pomoct. Pravda že sa najlachčie tak od pomože keď kachle zakúrime, kurit je lahko keď máme drevo. Matovič nemal dreva išol do hája jako iní chudobný človek. Len že človek miéni, pán Boh meni. Jak najlepšie drevo zbieral počuje strašni buch citi bolest, odhodí všetko a uteká domov. Hájnik na neho strelil, dvanásť brokov mu doktor vitáhól. Jestli inše nerobil Matovič len drevo zbieral, tedi veľmi neludski zachadzal hájnik.

Ctenému predstavenstvu Galgócz.

Uctive upozornenie.

Od istého času v Galgóczu po drotuári bez toho že bi človeka roztopašnici neusácali není možno preist.

Celé noci ručanie po ulicách trvá bez toho že bi sa dokdo oto obezrel.

Krčmi su aj do pól noci otvorené.

Ve veľkém hostinci, za zahradami a v každém kúte videt deti všelijakého veku opeňaze hrát.

Panie jestli bi sa opovážili sami ist po ulici tie najoplzlejšie reči mosá počúvat.

Žiadáme ctené predstavenstvo bi nariadilo „rendőrom“ abi tito svoju povinnost svedomitejšie konali. Jestli v tomto za krátki čas poriadek sa nestane budeme prinútení inšu cestu zakročit,

* Méreg *

* † Gift † *

* Jed *

Isto a silno účinkujuci stroj na vikorenie húseníc z ovocnich stromov, ruží a ovocich kričkov.

Sposob upotrebenia.

Jeden prach naj prv v jednom litre vodi dobre rozmiešáme a potom do suda aneb šafa z 50 litrami vodi pri dobrem miešání

krasnich šat sa obkliči, potom nabili ostatni kanon už len ze šelijakimi drobnými železnými otvoriac bráni vistrčili ostatnu ranu kanona, vrutiti sa medzi turkov a zabili koho len napadnut mohli, až konečne aj Zrinyi od morán trafení spadnul a zahinuli snim všetci, kteri radšej do jedneho umreli za vlast, jakbi sa mali poddat.

* * *

Že ne len možove obeťovali svoj život za vlast, ale aj ženske, toto vidíme pri Egri. Pod kráľom I. Ferdinandom turek na dve častki rozdelil svoje vojsko. Jedno o proti Temesvaru bojovalo, kteri Losonczy István bránil, Akhmed vudca turecki z 50 tisícim vojskom obkličil tento hrad. Ve hrade nebolo viac jak 4000 mužov a aj stichto len tretina uhrov. Lošonczy hrdinski bránil hrad tento, tak že turecki vudca vidiác, že ináč ne zvítazi nad ním k figlu sa utikal. Zaslubil Losonczimu, že keď hrad Temesvárski po dobroťi prepusti ne bude ich bantovat. Losonczy neveril turkovi a radšej chcel umret, ale nemacki jeho vojáci prinútili ho ktomu, abi sa poddal. Losonczy prinútení otvoril bráni pred turkom, ale ten nezadržiac slub svoj, do jedneho ich pomordoval.

Druhe turecke vojsko išlo o proti Drégel. Tento hrad zas Szondy György bránil. Ali baša z veľkim vojskom obstal hrad tento

spojime.

Z túto tekutinu stromi ruže a kriki pred kvetom dva rázi cez štyri tidne fajnovu pokropime, merkujúc nato abi sa topo daždi stalo bi nám to dáže neznil.

Pri kropení často miešajme v sude zarobenú tekutinu. Perenosporové sikački su ktomu veľmi rúče

jedon prášek stojí 40 fillérov.

k dostánú u **Török Gyula**

v apatéke

ku sv. Jozefu

Galgócz.

Jed

†

Dochovavanie hidu, ktoré hlavním dôchodkom gazdinéj má bit často obťažá to, že na jar, vlete a jasieni hid vikape, a naše radosti a víhladi na chosen sa rozplínú. Velmi lahko ochránime náš hid od kapálu, keď hidu mesačne z tak nazvaného prášku „**Viktor**“ kteri nie len už nezdravé zvieratá uzdravuje, ale aj zdravé od onemocnenia ochráni. Naša povinnost je naším vdačným čitateľom jak skrz vibornost, tak skrz lacnost znameniti prášok im odporučat. Pre 20 kuskov hidu jeden prášek koštuje 50 fillérov. Jako sa to má dat hidu to je pripojené na cedulke.

K dostánú je len v apatéke u pána **Török Gyula** v Galgóczu.

Predbezny oznam lekára zubov!

Dr. **Kovács Soma** lekár zubov (Budapest VIII. Kerepesi út 29.) toho roku Aprila 1-ho započal tu v meste konat svoje na nezdravé zuy sa vzťahujúco

lekárske ucinkovanie.

Zdržovanie jeho bude tu vo **Galgóczském veľkom hostinci**

Tahanie, plombirovanie, osádzanie jak jednotlivych, tak aj celych radov zubov atd. ľavne vikonáva.

ale Szondy nechcel poddat hrad tento. Vidiác, že dál nemože bojovat proti turkovi, šetki cenovité veci na jednu kopu dal ponosit a zapalit, tak aj kone svoje dal zaklat otvoriac bráni, hrdinsku smrtu umrel za vlast.

V čul Akhmed a Ali spojili svoje vojsko a tak obkličili Eger. Dobó István bol ve hrade tomto a aj ze ženami nebolo ich viac jak 2000. Dve tisíc o proti dvestotisíc. Turci ani bojovat nechceli a zato oslovili Dobó Istvána, abi sa poddal. Dobó zhromaždil vojsko svoje a z prissahal ich, že Eger a do smrti brániť budu, V tomto sturme vzali astku aj ženske: vielu vodu livali a kamene čihadzali na hlavi nepratela. Turek konečne prinútení bol zanechat hrad Egerski, kteri aj na dalej uhrom zostal.

* * *

Hla! tak bránili nberski vudcove krajinu svoju. Z príkladom nám ukázali, že jak máme aj mi milovat vlast našu a za kráľa a za vlast — keď treba — aj život svoj obeťovat. Lebo milovat vlast svoju je nie len povinnost, ale aj krásná a znešena ulohha, kteru vždi chválit budu potomci, a dejepis ze zlatima literami naznačí tich méná, kteri hrdinsku smrtu umreli za vlast a za kráľa.

— x —

figyelem a mellyel a növendéket oktattva lesznek. *Szvetlik József* V. o. t. Aranyának egyik legszebb költeményét „*A honvéd özvegyé*”-t szavalta, s ha bár a költemény helyes előadása rendkívül nagy gyakorlatot és helyes ítélőképességet kíván, mégis elég jól sikerült. *Sebestyén Margit* III. o. t. Varga János „*Ima a hazáért*” cz. költeményét szavalta élénk tetszés mellett. *Laczkó Imre* VI. o. t. Jókainak nagyhatású művét „*Úteza szegletén ül a csonka hős*” szavalta és végül *Lázár Lajos* igazgató tartotta hazafias zárbeszédét, a mely azután a „*Szózat*” hangzott fel és ezzel bezáródott ez a szép ünnep, a melynek nagy közönsége meglepéssel tapasztalhatta, hogy a polgári iskola tantestülete buzgalommal teljesíti fontos feladatát, a melynek gyümölcse, a fiatalságnak, a haza jövő reményének hazafias érzése lesz. (e? — a.)

Fekék. A tavasz hirnökei, a frakkos kis állatok elvéve már mutatkoznak és hirdetik előre a tavaszt, a természet újjászületését. Nálunk az első fecske ez évben április 9-én mutatkozott, de azóta már többen röpködnek és vidáman csicseregve, nyilsebesen szelik a levegőt. Ha hinni lehet a kedves kis hirnökök jóslatának, akkor remélhetjük, hogy mielőbb megérkeznek a verőfényes enyhe tavaszi napok is,

HIREK.

(Kinevezés.) Dr. Thúröczy Károlyt, vármegyénk érdemeiben gazdag főorvosát az igazságügyi miniszter, a törvényszéki orvosi vizsgákhoz, mint vizsgálóbizottsági tagot nevezte ki.

(A „Nyitavölgyi Lap.”) A Nagy-Tapolcsányban megjelenő *Nyitavölgyi Lap* szerkesztőségében változás állott be, a mennyiben annak felelős szerkesztője *Mallás Antal* lett.

(Új aljárásbíró.) Janovszky Lajos a pozsonyi táblától Galgóczra lett aljárásbírónak kinevezve, a Szeniczre kinevezett Dr. Panghy Ignác helyébe.

(Előléptetés.) Telegdi Kovács Andor a helyi járásbírósi jegyzője, a XI-ik fizetési fokozat első osztályába lépett elő.

(Himlőjárvány.) A szakolczai járásban oly nagy mértékben uralkodik a himlőjárvány, hogy az alispán az összes iskolák bezárását rendelte el.

(Közgyűlés.) A galgóczi izr. nőegylet f. hó 6-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az egyesület lelkes elnöknője *Dr. Handler Jakabné* szép beszéddel nyitotta meg a gyűlést és megemlékezett a múlt év szép sikeréről, a melyet a nemes egyesület, a jótékony-ság terén elért. Ezután a tisztviselők tették meg jelentéseiket és lezárták a múlt év mérlegét.

(Előléptetés.) *Sárvány Adolfot*, a lipótvári állomás főnökét, a kereskedelemügyi miniszter ellenőrré nevezte ki. Őszintén gratulálunk a megérdemelt emelkedéshez.

(Áthelyezés.) A galgóczi állomás volt főnökét *Szurok Jánost* a ki az utóbbi időben Üzbégh állomásnak a vezetője volt, ugyanilyen minőségben Korponára lett áthelyezve.

(Szinházi bérlet.) *Fehér Károly* színigazgató, a ki jelenleg városunkban működik, a még hátralevő tíz előadásra is elfogad szelvény bérleteket. Szelvényjegyek a társulat titkárnál kaphatók.

(A csábító Figaró.) Habár nem is tornyosultak fellegek az égen és nem dobálták a hullámok a hátukon lebegő sajkát, mégis hangos volt a Balaton. Már tudniillik a mi saját tulajdon Balatonunk, a hol a tavaszi

szellő csak a fák koronáiban képzelődhetik, hogy valami hatalmas tó vízébe markolt. — A virgocz Figaró is ott volt a mulatók között és ugyancsak szerelmesen simult párjához, a csinos szobalányhoz. Szerelmes süttőgásuk elveszett a mulatók zajában, de elveszett a csinos szobalány is, a kit a szerelmes ifjú, annak rendje és módja szerint úgy elsikkasztott, hogy még máig se került elő.

(Mikor a csósz tréfál.) Matovics János galgóczi szegény napszámos ember, úgy találta, hogy az ő lakásában a szobalevegő alaposan hűvösebb, mint a hogy azt a tudós urak 18 fokban vélik legalkalmasabbnak lenni. Sőt annyira hűvös, hogy szinte rossz hallgatni, a mint a gyermekek egész nap vaczogtatják a fogait. Elgondolkozott. Mit is szokás ilyenkor tenni? Nini, hát befűt az ember alaposan, s azután Celsiusnak is meg lesz a kedve, no meg a gyermekek is nyugodtan lesznek. Igen ám, de a fűtéshez fa is kene, az meg még csak mutatóba sincs a ház körül. Az erdő, az már egészen más. Ott van fa bőven. Hozni kell. Igaz, de ez meg az uraságé. Hisz nem is akar ő fát hozni, csak úgy benéz az erdőbe, oszt' ha a szél lever a fáról egy-egy száraz gallyat, fölszedi ő és szépen hazahozza. Azzal nem árt senkinek, magának meg sokat használ. — Ki is ment az erdőbe Matovics, szedegette a száraz fát, de egyszerre lövés dördül, Matovics hátrakap, eldobja a fát és iramodik hazafelé. Tizenkét sörétet szedett ki az orvos belőle. Kiderült, hogy a csósz lőtte meg, a ki beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy ő csak meg akarta tréfálni a tolvajt. Kíváncsi vagyok, hogy ha ez tréfa, milyen lehet az, ha a csósz úr haragszik brrr.

(Harcias amazon.) Meisel Katalin kecsényi asszony, hozzálatott a tavaszi munkához. Rendbehozta a kertjét. Biz az nem volt valami nagy, de a szemes asszonynak úgy tetszett, hogy a kert, a mult esztendő óta még jóval kisebb lett. Több se kellett a menyecskeknék, átrohant a szomszédhoz és szokásos bőbeszédűséggel rátámadt a szomszédasszonyra, hogy az ő kertjéből elszántottak. Annak sem kellett több, hogy az epe hirtelen előntse; hamarosan egy követ kapott fel és úgy találta mellbe vágni Meisel Katalint, hogy a mellkas behorpadt és belső sérüléseket okozott. A harcias amazon ellen megtették a följelentést.

Színház.

Fehér Károly jól szervezett társulata immár három ízben adott alkalmat arra, hogy megismerjük azt az ambíciót, törekvést és tehetséget a mely a társulat tagjaiban megvan. Ez a három előadás olyan volt, hogy a társulat minden egyes tagját megismerhetjük abban s így nyugodtan mondhatjuk, hogy a derék igazgató hatványozottan megérdemelné azt a pártfogást, a melyben nálunk részesül. Szerdán az »Üdvöske« ment mint az operett személyzet bemutatója a hol Szalai Vilma a társulat szubrett énekesnője aratott igazán megérdemelt sikereket. Kedves iskolázott hangja és temperamentumos játéka mingyvig lekötötte a közönség figyelmét. Remete Géza kitűnő bariton, de úgy látszik, hogy nehezebb esik a mozgás. Miklósi és Miklósinéban a társulat igen jó erőket bir. Bay László szorgalmas kezdő. —

Csütörtökön Rákossy és Guthy »Sasok« cz. boházát adták telt ház előtt. — A kazagató jelenetében bővelkedő darab mindvégig derültségekben tartotta a közönséget. — A »Sasok« (Dobos, Remete, Horthy) dicséretes buzgalommal és sikerrel oldották meg feladatukat — azonban úgy gondoljuk hogy a Remete szerepe inkább Horthynak való lett volna; R. Szelényi Ilonka igen jó volt. Miklósi Gábor tehetséges színész és nagy ru-

tinnal bir. Az első előadás általában összevágó volt a mi gyorsmenetű bohózatnál mindig a fődolog.

Pénteken Géczy István eredeti népszínműve a »Sárdi Ház« került színre. Jó darab, jó előadásban. Első sorban ki kell emelnünk Fehér Károly »Sárdi Tamás« alakítását melynek minden szavából a gondos tanulmányt és alapos készütséget éreztük ki. Egész alakítása bármely nagy színpadnak is díszere vált volna. M. Erdélyi Cornélia fess temperamentumos — igazi népszínmű tehetség. Szelényi Emilia a cselédközevitői végszerepében remekelt. A férfiak közül különösen Dobos, Horthy és Remete Geza tetszetek.

Minden hazai kiállításon legmagasabb kitüntetésekben részesült gazdasági fajták tojásai kaphatók alólirotnál mint: **fehér**, fekete langshan, fehér, sárga **barna cochin**, plimút-rocx, fehér-sárga kopacznaykú, óriás magyar (új) **gyöngytyúktójas** darabonkint 12 kr. Angol emdeni libatojás 60 kr., amerikai bronz, francia fekete pulykatojás 35 kr., pekingi kacatojás 10 kr. Élő állatok: **fehér cochin**, langshanok ritka minőségben, plimút-rocx 4—5 frt. 1 drb. bronz gyöngytyúkkakas 3 frt. Kizárólagos gazdasági fajok telepe. **Iske**, u. p. **Nagy-Kapos, Ungmege. Magda János.** Sürgönyczím: Magda Nagy-Kapos.

935/902 tkv.

Árverési hirdetés.

Schöber Ede esperes, mint újavároakai rkath. templom pénztár kezelőjének ifj. Lipták Mihály és neje elleni 132 kor. 72 fl. s jár. végrehajtási ügyében Beregszegh községi 119 sz. telekjárványban foglalt I. 6. 8—16. sorsz. urbéri telek 184 kor. az 586. sz. telekjárványban foglalt 1340/b. 1342/b. helysz. irványnak a fele része 336 k. és a 692. sz. telekjárványban foglalt I. 1—3. sor 65/a. házzal urb. teleknek a fele része 1216 kor. kiküldési árban 1902 évi Május hó 26. napján, délelőtti 9 órakor Beregszeghen a község házán megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési áron alul is eladtni fognak. Az árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság. Galgóczon, 1902. évi márczius hó 3-án.

Sándor Géza
kir. járásbíró.

9/1902 bsz.

Hirdetmény.

A galgóczi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1902 évi április hó 2-án 2064/902 tk. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Újavároska és Beregszegh községre vonatkozólag az 1886. XXIX. 1889 XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek értelmében azokról tartandó telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba lép, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891. XVI. t. c. 9. §. értelmében első sorban az azonosítás 1902 évi április hó 21-én és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak: 1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog a telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzési iránti kérelmek előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. §-ai és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényüket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogukat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogukat törlesztés kérelmezzék, illetve, hogy törlesési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A galgóczi kir. járásbíró.

Hetényi
betétszerkesztő.

Pálffy
kir. albiró.

SZUPERFOSZFATOT**stassfurti káinitot**

szavatolt 12.4% tiszta káli 23-24% kénsavaskáli tartalommal

Stassfurti káitragyasót

szavatolt 40% tiszta káli 74-76% kénsavaskáli tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket azonkívül

Kénport (legfinomabb 78% Chancel oidium ellen)**Rézgálicot** (98-99%)

Elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

"HUNGARIA"

Műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-u. 8.**Vadászat és Állatvilág.**

Vadászati, zoológiai és kinológiai képes szaklap
Bársony István és Fónagy József közreműködésével szerkeszti **Pathay Géza**. Előfizetési ára egész évre 8 kor., fél évre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

36 drb. regalekönyv eladó.

Értekezni a szerkesztőségben lehet.

Eladás vétel és bérlet legeredményesebb, ha az **Országos Pályázati Közlönyben** hirdetik, mely Közlöny az ipar, kereskedelem, mező- és erdőgazdaság összes köreiből közkezen forog **Mérsékelt hirdetési díjszabás**.

Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal
Budapest, Röck-Szilárd-utca 27. sz.

Szárnyasaink.

Az egyedüli magyar nyelvű baromfitenyésztési képes szaklap, foglalkozik a baromfitenyésztés összes ágaival, betegségeivel és ezek gyógykezelésével. A lap az Országos Baromfitenyésztési Egyesület hivatalos közlönye és **Parthay Géza** igazgató szerkeszti. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-u. 30.

Dózsa Arpád fajbaromfi tenyésztésében kaphatók **Tokodon** (Esztergom m.) Plimonth-rox — (Kendermagos) Fekete langshan—Hondán fehér bobitával—Kék gyöngytyukok—Pávák—Pekingi kacák törzsei és ezeknek tojásai. Nem különben jengeri nyulak és fehér szibériai Spitz fajok.

Van szerencsém dúsan felszerelt **bútorraktáromat** a n. é. közönség figyelmébe ajánlani.

A bútorok **mindennemű styllben saját műhelyemben** készülnek, melyekért **több évi jótállással** kezdekem.

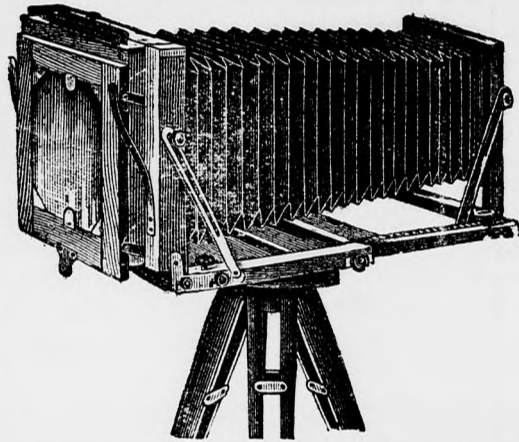
Ebédülő szalon s háló szoba berendezésekből nagy raktárt tartok, vagy kívánatra, a legrövidebb idő alatt **részletfizetésre** a legkedvezőbb feltételek mellett készítek.

Butor raktáram szíves megtekintését kérve,

vagyok hazafias tisztelettel:

KISSKA MIHÁLY,

műasztalos.

Galgóc, főté.

Fényképeszeti felvételek

naponta

Szold Jakabnál

Galgócson.

Nagy választék képes levelező-lapokban.

Dús terméstartók létrehozatalára,

az összes gabonafélék, takarmányvetések, hurgonya, répa és tengeri alá, kivált gyengén sikerült vetések feljavítására, legfőképp pedig szőlők trágyázására, úgyszintén dinnye és konyhakertiek (uborka, tök) hihetetlen terméshozására ajánljuk **száritott kőbányai hizottsertés-trágyánkat**, mely bámulatos gyors és biztos hatása által feltűnő elterjedést szerzett és **lényeges megtakarításokat** tesz lehetővé.

Megrendelések intézői
BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓ-GYÁR
 Bosányi, Schietrumpf és Társa
BUDAPEST, V., Bálvány-utca 2.

Kimerítő prospectus ingyen és bérmentve

Kapható **DUKES** és **HERZOG** uraknál Galgócson.

(Baromfi tenyésztés.) A falusi gazdálkodó népnek egyik legjobb jövedelmiforrása a baromfi tenyésztés. Hogy azonban a baromfiakat megóvjuk a tavasszal előforduló betegségektől, legjobb azoknak minden hónapban egyszer »Viktor« baromfiport adni, a mely nemcsak a beteg állatokat gyógyítja meg, hanem az egészségeseket is megóvjaa a betegségtől. — A »Viktor« baromfiport, olcsósága és jósága miatt a gazdaközönség figyelmébe ajánljuk. — Egy adag ára a mely 20 baromfi számára elegendő 50 fillér. — Használati utasítás mellékelve van. — Kapható Galgócson **Török Gyula** gyógyszer-tárában.

Fontos gyümölcs-termelőknek.

Biztos hatású hernyóirtószer. Egy csomag 50 liter vízre elegendő. A fák permetezőgéppel segítségével lesznek megöntözve.

Egy csomag ára **40 fillér.**

Kapható **Török Gyula** gyógyszer-tárában, Galgócson.